

Examenul de bacalaureat 2009
Proba A
Proba scrisă de limba și literatura română

BAREM DE CORECTARE ȘI DE NOTARE
Subiecte 2009

- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Notă! Se acordă același punctaj pentru răspunsurile redactate în spiritul soluțiilor din barem.

1. Scrierea a câte unui sinonim adecvat sensurilor din context ale cuvintelor date, de exemplu: „surâsu” – zâmbetul, zâmbirea etc., „pâlpâire”- clipire, tremurare etc. (1 p. + 1 p.) **2 puncte**
2. Precizarea rolului liniilor de pauză din text, de exemplu: marchează izolarea unei construcții incidente, care aparține unui alt plan al discursului etc. (Precizarea corectă, nuanțată, a rolului liniilor de pauză: 2 p.; precizarea parțial corectă a rolului liniilor de pauză, divagații și/ sau improvizații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie: 1 p.) **2 puncte**
3. Menționarea a două mărci lexico-gramaticale prin care se evidențiază prezența eului liric în text, de exemplu: verbe la persoana I singular („adun”, „aș putea”, „sîm”), pronume la persoana I singular („îmi”), adjectiv pronominal posesiv („mea”), pronume și adjective pronominale de persoana a II-a singular, ca mărci ale adresării directe („spre tine”, „ți”, „ta”). (1 p. + 1 p.) **2 puncte**
4. Precizarea a două teme/ motive literare, de exemplu: iubirea, natura, noaptea, somnul, luna etc. (2 p. + 2 p.) **4 puncte**
5. Prezentarea celor două particularități prozodice ale textului dat, de exemplu: versul liber, măsura inegală a versurilor, absența rimei, discontinuitatea ritmică, scrierea cu literă mică la începutul versurilor etc. (2 p. + 2 p.) **4 puncte**
6. Explicarea efectului stilistic al utilizării indicativului prezent în poezia citată, de exemplu: indicativul prezent predomină în discursul liric/ în confesiunea lirică, conferind permanență și concretețe trăirii etc. (Explicarea nuanțată, corectă, argumentată a efectului stilistic al utilizării indicativului prezent: 4 p.; explicarea parțial corectă a efectului stilistic al utilizării indicativului prezent: 2 p.; încercarea de explicare, divagații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie: 1 p.) **4 puncte**
7. Explicarea unei opinii argumentate în legătură cu relația dintre titlul și textul poeziei, de exemplu: titlul este alcătuit dintr-un substantiv (provenit din infinitiv lung) care sugerează starea eului liric, determinată de trăirea intensă a sentimentului erotic; la nivelul textului, semnificația titlului este potențată de trăirile contradictorii, sugerate prin elemente aparținând celor două arii semantice aflate în opoziție cald - rece („văpaie”, „s-a încins”, respectiv „-nghețat”, „rece”) etc. (Explicarea argumentată, corectă, nuanțată, coerentă a opiniei: 4 p.; explicarea parțial argumentată a opiniei: 2 p.; încercarea de explicare, divagații și/ sau improvizații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie: 1 p.) **4 puncte**
8. Comentarea strofei a treia a poeziei, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice, de exemplu: strofa a treia subliniază opoziția dintre cele două atitudini atribuite celor două instanțe lirice ale textului, eul liric/ îndrăgostitul și iubita, relevate, la nivel morfologic, prin cele două serii pronominale și verbale de persoana I și a II-a singular („noaptea mea”, „spre tine” etc.); limbajul metaforic accentuează tensiunea lirică; opoziția noapte-lumină, metaforele „noaptea mea”, „spuma de lumină”, epitetele „mâni tomnatic”, „licurici verzi”; transpunerea concretului în abstract („ți-adun în inimă surâsu”); imagini artistice; versul liber etc. (Comentarea corectă, nuanțată, prin reliefarea legăturii dintre idee și mijloacele artistice de realizare: 4 p.; comentarea parțial corectă sau fără sublinierea legăturii dintre idee și mijloacele artistice de realizare: 2 p.; încercarea de comentare, divagații și/ sau improvizații, cu greșeli de exprimare și/ sau de ortografie: 1 p.) **4 puncte**
9. Ilustrarea prezenței în text a uneia dintre caracteristicile limbajului poetic, de exemplu: expresivitate, ambiguitate, sugestie, reflexivitate. (Ilustrarea prezenței în text a uneia dintre caracteristicile limbajului poetic, prin exemple și explicații convingătoare; respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de

punctuație: 4 p.; ilustrarea prezenței în text a uneia dintre caracteristicile limbajului poetic, prin exemple și explicații; abateri minore de la normele de exprimare, de ortografie și de punctuație: 2 p.; simpla menționare a unui aspect corespunzător cerinței, fără referire la textul poetic dat. 1 p.) **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se vor puncta următoarele elemente:

1. Construcția discursului de tip argumentativ. (*Structurarea ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – ipoteza, enunțarea și susținerea argumentelor, concluzia: 3 p./ 1 p.; utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri – de exemplu, verbe de opinie: a crede, a considera, a presupune etc.; adverbe/ locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative: probabil, posibil, desigur, fără îndoială, cu siguranță etc.; conjuncții/ locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc.: deoarece, din cauză că, încât, ca să, așadar etc.; conectori argumentativi: în primul rând, în plus, de fapt, oricum, în ceea ce privește, prin urmare, în realitate etc.: 3 p./ 1 p.)* **6 puncte**
2. Conținutul și structura argumentării. (*Formularea clară a ipotezei/ a propriei opinii: 3 p./ 1 p.; enunțarea a cel puțin două argumente [pro și/ sau contra] viabile, pertinente, adecvate ipotezei: 3 p./ 1 p. + 3 p./ 1 p.; dezvoltarea lor convingătoare, prin exemplificări sau prin explicații clare: 3 p./ 1 p. + 3 p./ 1 p.; formularea unei concluzii adecvate: 3 p./ 1 p.)* **18 puncte**
3. Corectitudinea limbii utilizate, așezare în pagină, lizibilitate. (*Registrul stilistic adecvat cerinței, claritatea: 2 p./ 1 p.; sublinierea ideilor prin intermediul paragrafelor, lizibilitatea: 1 p.; corectitudinea exprimării: 2 p./ 1 p. pentru una-două greșeli de lexic sau de morfosintaxă/ 0 p. pentru trei sau mai multe greșeli; ortografia și punctuația: 1 p./ 0 p. pentru două sau mai multe greșeli.)* **6 puncte**
(Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă răspunsul respectă limita minimă de spațiu precizată.)

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Conținut – 16 puncte

1. Evidențierea tipului de roman ales și a trăsăturilor care fac posibilă încadrarea într-o tipologie, într-un curent cultural/ literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică (un roman psihologic studiat, aparținând perioadei interbelice), prin referire la opera literară studiată:
 - evidențierea argumentată, complexă, a tipului de roman ales și a trăsăturilor care fac posibilă încadrarea într-o tipologie, într-un curent cultural/ literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică, prin referire la opera literară studiată – 4 p.;
 - evidențierea parțial argumentată a tipului de roman ales și a trăsăturilor care fac posibilă încadrarea într-o tipologie, într-un curent cultural/ literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică, prin referire la opera studiată – 3 p.;
 - evidențierea parțială a tipului de roman ales sau a trăsăturilor care fac posibilă încadrarea într-o tipologie, într-un curent cultural/ literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică, cu unele explicații sau cu exemple din opera literară studiată – 2 p.;
 - menționarea unui aspect corespunzător cerinței, fără explicații – 1 p.**4 puncte**
2. Prezentarea temei romanului, reflectată în textul narativ ales, prin referire la două episoade/ secvențe narative:
 - prezentarea argumentată a temei romanului, reflectată în textul narativ ales, prin referire la două episoade/ secvențe narative – 4 p.;
 - prezentarea parțial argumentată a temei romanului, reflectată în textul narativ ales, prin referire la două episoade/ secvențe narative – 3 p.;
 - prezentarea temei romanului, reflectată în textul narativ ales, prin referire la un episod/ o secvență narativă – 2 p.;
 - menționarea temei romanului, fără explicații sau exemple – 1 p.**4 puncte**
3. Sublinierea a patru elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a naratorului (de exemplu: *acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, construcția subiectului, particularități ale compoziției, perspectivă narativă, tehnici narrative, construcția personajului, modalități de caracterizare, limbaj etc.*), prin referire la opera literară studiată:
 - sublinierea/ evidențierea argumentată a patru elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a naratorului, prin referire la opera literară studiată – 4 p.;
 - sublinierea/ evidențierea argumentată a trei elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a naratorului, prin referire la opera literară studiată – 3 p.;
 - sublinierea/ evidențierea argumentată a două elemente ale textului narativ, semnificative pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a naratorului, prin referire la opera literară studiată – 2 p.;

- sublinierea/ evidențierea unui element al textului narativ, semnificativ pentru ilustrarea viziunii despre lume a autorului/ a naratorului, prin referire la opera literară studiată – 1 p. **4 puncte**
4. Exprimarea unei opinii argumentate, despre modul în care tema și viziunea despre lume sunt reflectate în romanul ales:
- exprimarea nuanțată a unei opinii argumentate, despre modul în care tema și viziunea despre lume sunt reflectate în romanul ales – 4 p.;
 - exprimarea unei opinii argumentate, despre modul în care tema și viziunea despre lume sunt reflectate în romanul ales – 3 p.;
 - exprimarea unui punct de vedere, cu încercare de argumentare, despre modul în care tema și viziunea despre lume sunt reflectate în romanul ales – 2 p.;
 - simpla menționare a unei opinii/ a unui punct de vedere, fără argumentare sau cu improvizații – 1 p. **4 puncte**

B. Redactare – 14 puncte (Punctele pentru redactare se acordă numai dacă răspunsul respectă limita minimă de spațiu precizată.)

5. Organizarea ideilor în scris. (*Text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere, cuprins și încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiunea logică a ideilor.* 3 p.; *părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele; ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe.* 2 p.; *plan vag de structurare a textului; trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată.* 1 p.) **3 puncte**
6. Utilizarea limbii literare. (*Stil și vocabular adecvate conținutului eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată.* 3 p.; *stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor.* 2 p.; *vocabular restrâns, monoton.* 1 p.) **3 puncte**
7. Abilități de analiză și de interpretare. (*Relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare; abilități de a formula judecăți de valoare.* 3 p.; *încercări de a susține ideile prin argumente; elemente de interpretare, dar rezultat neconvingător.* 2 p.; *afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematism.* 1 p.) **3 puncte**
8. Ortografia. (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
9. Punctuația. (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
10. Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea. **1 punct**